

ŽELEZNORUDSKÝ zpravodaj

www.zeleznaruda.cz

Říjen 2021
měsíčník / zdarma
XXI. ročník

autor fotografie:
Richard Brož

ÚVODNÍ SLOVO A INFORMACE Z RADNICE

Milí sousedé,

podzim už je tu a věříme, že si ho užíváte stejně jako my. Letošní září bylo na Železnorudsku ve znamení řady příjemných akcí, které jsou v poslední době potřeba víc, než kdy jindy.

Mohli jsme se pobavit na druhém ročníku festivalu Večer pro Železnorudsko. Povedl se na výbornou. Na své si přišli vyznavači muziky i sportu. Turnaj v malé kopané byl první oficiální zatěžkávací zkouškou nového hřiště s umělým povrchem a umělým osvětlením. Už nyní můžeme slíbit, že se na další ročník Večera pro Železnorudsko můžete těšit i příští rok. Spousta zábavy i legrace nechyběla také na druhém ročníku Závodu kočárků u Chaty Ořovský. Řadu krásných zážitků pro malé i velké přinesla již tradiční Hojsovecká pouť. Někteří z Vás možná vyrazili i do bavorského Wunsiedelu, kde se konala velmi hezká akce Týden sousedů. Během září proběhlo také vítání našich nejmenších občánků. Privítali jsme třináct dětí, kterým přejeme do života jen a jen to nejlepší.

Nejen po akcích a různých slavnostech je potřeba vždy pořádně uklidit. Je skvělé, že nedávno i u nás našla odezvu akce Uklidme Železnorudsko v rámci Světového úklidového dne. Díky moc všem, kteří se zapojili, nasbírali spoustu odpadků a pomohli tak udělat okolí našich domovů zase o kus hezčí. Odpadky je třeba také správně třídit. Ale v tom jsme u nás doslova jedničky. Opět se nám v konkurenci 91 měst z celého Plzeňského kraje povedlo zvítězit v soutěži „My už třídit umíme“. Je to krásný úspěch, za který patří velké poděkování každému z nás, kdo třídí.

To jsou přesně chvíle, kdy na sebe můžeme být právem hrdí. Stejně jako nás velmi potěšila odezva na naši výzvu pomoci obyvatelům moravských obcí, které zdevastovalo tornádo. Víme,

že spousta z vás přispěla poškozeným obcím finančně individuálně. Ale i tak přispělo na naši společnou sbírku dalších mnoho z vás a vybrala se částka přesahující osmnáct tisíc korun. Zastupitelstvo města pak odsouhlasilo ten samý příspěvek a na Moravu putovalo celkem třicet šest tisíc korun. Znovu se ukázalo, že lidé ze Šumavy nejen dobře vědí, co dovede natropit počasí, ale hlavně jsou vždy připraveni pomoci těm, kteří se ocitli v problémech.

Investice

Během září pak probíhala intenzivně projektová příprava na opravy komunikací před nadcházející zimou. K samotným opravám pak bude docházet během letošního října. Prosíme Vás tedy o trpělivost během těchto oprav. Nicméně i tak jsou průběžně prováděny další opravy a údržby na infrastruktuře. Jsou hledány úniky vody na starém a místy poškozeném vodovodním potrubí a dochází k výměnám starých uzávěrů vedení. Během léta byl zrekonstruován vodojem na Špičáku pomocí vlastních sil zaměstnanců vodohospodářské infrastruktury města. Jsou opravovány různé propady silnic vlivem poškozené kanalizace, například v Belvederské nebo Šumavské ulici. A nedávno zrekonstruovaná silnice v ulici Krátká a Ke hřišti, která musela být rozkopána kvůli havárii na plynovém potrubí, bude opravena na náklady provozovatele plynového vedení.

Opravený vodojem na Špičáku

Bohužel se nám dost zásadně komplikuje stavba biotopu „Žabáky“. Po započetí stavebních prací se ukázalo, že hráz nádrže je v horším, resp. jiném technickém stavu, než se kterým počítal původní projekt. Nicméně i na této skutečnosti v současné chvíli intenzivně pracujeme, projekt se zcela přeprocovává, abychom mohli ve stavebních pracech naplno pokračovat. Přejeme vám příjemné podzimní dny a pokud chcete být aktuálně informováni o dění v Železné Rudě, sledujte oficiální facebookové stránky města (www.facebook.com/mestoZeleznaRuda), nebo si objednejte odběr Mobilního rozhlasu (www.zeleznaruda.mobilnirozhlas.cz), kde informujeme

o důležitých událostech. Zároveň prosím pamatujte, že v případě potřeby se na nás můžete kdykoli obrátit na mail:

starosta@zeleznaruda.cz,
na telefon: 724 181 624,
mistostarosta@zeleznaruda.cz
a na telefon: 734 269 989.
Jsme zde pro Vás.

*S úctou a přáním všeho dobrého,
Filip Smola, starosta města,
Petr Najman a Filip Brož, místostarostové*

VOLBY 2021

Oznámení o době a místě konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Informování voličů starostou města Železná Ruda podle § 15, odst. 1,2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se budou konat ve dnech 08. a 09. října 2021.

V pátek 8. října 2021 – první den voleb – je možné volit od 14.00 hod. do 22.00 hod., v sobotu 9. října 2021 – druhý den voleb – je možné volit od 8.00 hod. do 14.00 hod.

Místem konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Železné Rudě je:

ve volebním okrsku č. 1 – Železná Ruda (část Železná Ruda, Alžbětín, Debrník, Pacír) je volební místnost – v budově Městského úřadu Železná Ruda, Klostermannovo náměstí 295, zasedací místnost, přízemí;

ve volebním okrsku č. 2 – Špičák (část Špičák) je volební místnost – v budově Městského úřadu Železná Ruda, Klostermannovo náměstí 295, zasedací místnost, I. patro

ve volebním okrsku č. 3 – Hojsova Stráž (část Hojsova Stráž) je volební místnost – v budově Požární zbrojnice, Hojsova Stráž 163, klubovna.

Kdo může volit a za jakých podmínek? Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svoji totožnost a státní občanství České republiky, a to platným občanským průkazem nebo cestovním či diplomatickým pasem České republiky a dosáhl alespoň druhý den voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (tj. 9. října) věku nejméně 18 let. Volič, který není zapsán ve

autor: Mirka Frenzlová

Sada hlasovacích lístků pro

VOLEBNÍ KRAJ

PLZEŇSKÝ

Součástí sady jsou:

- Hlasovací listky seřazené vzestupně podle vylosovaného čísla: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR
8. a 9. října 2021

výpisu ze stálého seznamu a který prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku, okrsková volební komise dopíše do výpisu ze stálého seznamu dodatečně a umožní mu hlasování. Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu. Neprokáže-li volič uvedené skutečnosti stanovenými doklady, nebude mu hlasování umožněno.

Voliči mohou podávat žádosti o vydání voličských průkazů písemným podáním opatřeným úředně ověřeným podpisem voliče nejpozději do 01. 10. 2021. Osobně může volič požádat o vydání voličského průkazu do 06. 10. 2021 do 16.00 hod.

Způsob hlasování Po opuštění prostoru určeného pro vložení hlasovacího lístku do úřední obálky vloží volič tuto obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisi do volební schránky. Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné. S voličem, který nemůže sám vybrat hlasovací lístek pro zdravotní postižení nebo z jiných důvodů, nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro vložení hlasovacího lístku do úřední obálky přítomen jiný volič, nikoli však člen okrskové volební komise, a voličem vybraný lístek za něj vložit do úřední obálky a popř. i úřední obálku vložit do volební schránky.

Přenosná volební schránka Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů, obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování. Mimo území České republiky nelze do přenosné volební schránky hlasovat. O přenosnou volební schránku mohou voliči požádat před konáním voleb Městský úřad v Železně Rudě na tel. 376 361 224, 376 361 226.

Zvláštní způsoby hlasování Vzhledem k tomu, že ke dni 15. září 2021 trval stav pandemické pohotovosti, bude pro voliče

v karanténě nebo izolaci z důvodu onemocnění covid-19 možné využít zvláštní způsoby hlasování.

- Hlasování ze silničního motorového vozidla u volebního stanoviště (tzv. drive-in hlasování) - tato volební stanoviště budou zřízena pro každý okres, pro ORP Klatovy bude volební stanoviště v areálu Správy a údržby silnic Plzeňského kraje, Za Kasárny 324, 339 01 Klatovy (za hypermarketem Tesco). Stanoviště budou uzpůsobena pro průjezd motorového vozidla. Takto může volič hlasovat ve středu ve volebním týdnu (6. října) od 8 do 17 hodin

- Hlasování v pobytovém zařízení sociálních služeb, které bylo uzavřeno - pokud krajská hygienická stanice nahlásí uzavřená zařízení na svém území krajskému úřadu, ten do nich vyšle speciální komisi pro hlasování. Takto hlasovat bude možné od čtvrtka (7. října) volebního týdne od 8 hodin do pátku volebního týdne (8. října) do 18 hodin.

- Hlasování do zvláštní přenosné volební schránky - pokud volič v nařízené karanténě či izolaci nemůže využít drive-in hlasování, může do čtvrtka volebního týdne (7. října) do 20 hodin oznámit krajskému úřadu, že žádá příjezd speciální komise pro hlasování s přenosnou volební schránkou. Toto hlasování bude probíhat od pátku volebního týdne (8. října) od 8 hodin do soboty volebního týdne (9. října) do 14 hodin.

Další informace získáte z letáku, který bude vložen do obálky společně s hlasovacími lístky, nebo na stránkách MV ČR - <https://www.mvcr.cz/volby>

Hlasovací lístky budou občanům dodány nejpozději do 05. 10. 2021.

V případě, že občan z nějakého důvodu hlasovací lístky neobdrží, bude mu ve volební místnosti OVK vydána nová sada hlasovacích lístků.

*Filip Smola,
starosta města Železná Ruda*

Vítání občánků

V polovině září přivítal starosta města Železná Ruda Ing. Filip Smola třináct nových občánků – osm děvčátek a pět chlapečků. Přivítání proběhlo v knihovně profesora Julia Komárka v Environmentálním centru. Maminkám byla předána květina, pamětní kniha a peněžitý dar.

Město rozšiřuje aktivity pro seniory

Období pandemie koronaviru se zásadně podepsalo na životech nás všech. Je zřejmé, že obyvatelé z řad seniorů jsou z hlediska zdraví a psychiky nejpostiženější skupinou a jejich návrat k normálnímu životu je nesmírně obtížný a mnohdy vyčerpávající. Zejména ve chvílích, kdy jsou na všechno sami.

Ačkoliv nikdo nedokáže odhadnout, jak se bude situace s covidem dál vyvíjet, rozhodlo se město více se zapojit do volného času našich seniorů a pokud to bude možné, pořádat tematická setkávání našich starších občanů. V rámci setkávání věkové skupiny 65+ půjde o různé aktivity, které mají do života seniorů vnést nové

poznatky, informace, zábavu z oblasti kultury, ale především radost ze společně strávených chvil se svými vrstevníky.

Abychom zjistili, jaký okruh zájmů preferujete v jednotlivých oblastech, připravili jsme jednoduchý dotazník, který najdete v tomto zpravodaji. Budeme moc rádi, pokud si, milí senioři, uděláte chvilku času, dotazník vyplníte a do 15. listopadu odevzdáte do poštovní schránky na budově našeho infocentra. Jak jsme vás informovali v sms zprávě mobilním rozhlasem, první setkání aktivních seniorů proběhlo 22. 09. v přednáškovém sále v infocentru. Během tohoto setkání jsme už od účastníků

vyplněný dotazník získali a začínáme mít představu o činnostech, které by se vám líbily.

Pro setkávání aktivních seniorů, která připravujeme, nebude třeba jakékoliv členství. Informaci o připravované aktivitě budete dostávat opět jako sms zprávu mobilním rozhlasem a je jen na vás, zda se zúčastníte.

Těšíme se na setkávání s vámi a pevně věříme, že připravované aktivity budou pro váš volný čas přínosem a obohatí jej.

*Mirka Frenzlová,
město Železná Ruda*

Dotazník k setkávání aktivních seniorů 65+

1) Rád/a bych navštívil/a přednášku s tématem:

- a) cestování
- b) zdraví
- c) historie

2) Při výběru z divadelního programu nejraději sáhnu po:

- a) činohře
- b) baletu
- c) muzikálu
- d) opeře

3) Nejlepším jarním/ letním výletem je pro mě zavítat:

- a) do přírody
- b) do města
- c) za nějakou konkrétní památkou
- d) na konkrétní akci typu: Země živitelka

4) Pokud by se v rámci setkávání seniorů pořádala tvořivá dílna k nějakému tématu (Vánoce, Velikonoce, atd.):

- a) moc rád/a se aktivně zúčastním
- b) zúčastním se pouze jako divák
- c) nezúčastním se

5) Můj oblíbený film je:

.....

6) K mým koníčkům patří:

.....

Vyplněný dotazník, prosím, odevzdejte do 15. listopadu do poštovní schránky na budově infocentra v Železné Rudě. Děkujeme.

ROZHOVOR

Voda – pro mnohé z nás naprosto samozřejmá komodita, která tu zkrátka vždy je. Kdykoliv otočíme kohoutkem, teče. Aby tomu ale tak bylo, je třeba se o ni starat. Proto jsem se rozhodla udělat rozhovor do říjnového čísla zpravodaje s panem Miroslavem Barákem, který se o vodu u města Železná Ruda stará, a který nám péči o vodu přiblíží.

ŽŽ: Míro, ty pracuješ jako technik na vodě už 5 let. Není to ale tvoje původní povolání a musel ses toho asi na začátku dost naučit, je to tak?

MB: Jasně. Ale to je úplně normální, a když se zkrátka chce, tak nakonec všechno jde. Akorát jsem si tedy, upřímně řečeno, na začátku nedokázal tak úplně představit, co všechno takové provozování vodohospodářské infrastruktury (VHI) znamená a obsahuje. Práce je to opravdu pestrá.

ŽŽ: Samozřejmě nejsi jediný, kdo se na péči o vodu podílí. Součástí celého systému je také například úprava vody na Samotách a v Hojsově Stráži, čistička odpadních vod u hřiště, čistička v Hojsově Stráži a mnoho dalšího. Na provozu se tedy podílíš s dalšími zaměstnanci. Rozhovor s nimi přineseme snad v některém z dalších čísel zpravodaje. Co tedy vlastně znamená starat se o vodu v rámci tvé náplně práce?

MB: Tak toho je opravdu hodně. Veřejnost mě zná asi především z pravidelných odečtů vodoměrů, ale to je jenom malá část mé práce. Především jsem hlavní kontaktní osobou, co se týká VHI. A to znamená nejenom práci venku v terénu, tedy například při opravách a údržbě systémů, ale obsahuje to také spoustu kancelářské práce, jako jsou konzultace s projektanty, vyřizují vyjádření jakožto správce inženýrských

sítí, komunikuji v dané problematice s orgány státní správy a podobně. Chci ještě říct, že na tom všem pochopitelně spolupracujeme nejenom v rámci našeho odboru, ale v podstatě v rámci celého Městského úřadu. To by jinak ani nešlo.

ŽŽ: Jak moc ovlivňuje plánování prací a starání se o všechno fakt, že žijeme na horách, kde padá sníh a všichni víme, že se ve vyšších polohách dokáže držet pěkně dlouho...

MB: Tak je jasné, že to asi klade vyšší nároky na přípravu, než je tomu někde v nížinách, kde se může kopat třeba do Vánoc. Ale s tím už tak nějak počítáme, to není nějaký zásadní problém.

ŽŽ: Děje se nějaký problém opakovaně v souvislosti s počasím, se kterým musíš počítat, že může nastat, ale zároveň ho nelze dopředu vyřešit a předejít mu?

MB: S počasím toho souvisí docela dost. Hlavně při intenzivních srážkách je v našich podmínkách složité udržet špičkovou kvalitu pitné vody z úpravy. A také enormní nároky na čistiřnu způsobují problémy. Ale kolegové na těch provezech to zvládají výborně. Akorát že přímo předcházet se tomu moc nedá.

ŽŽ: Železnorudsko je oblast, kde docela přší, v zimě padá sníh. Z pohledu laika to tedy vypadá, že vody musí být pořád dostatek. Myslím si to správně nebo jsou i v naší oblasti místa, kde jsou s dostatkem vody problémy a vody je tam málo? A pokud ano, čím je to způsobeno?

MB: Vody máme dost. Tedy tam, kde jsou vybudovány a provozovány dostatečně kapacitní zdroje. V minulosti se podařilo vyřešit Alžbětín propojením s rudskou úpravou. Problematický je Špičák. Hlavně kvůli absenci veřejného vodovodu, drtivá většina tamních obyvatel má svůj individuální vodní zdroj a to představuje potenciální problém. Návrhy na řešení již v minulosti vznikly. Ale pokaždé to narazilo především na majetkoprávní vztahy k dotčeným pozemkům a také předpokládané finanční nároky byly celkem astronomické. Tady to vyřešit, to opravdu nebude jednoduché.

ŽŽ: Asi se při tvé práci najdou chvíle, kdy na vyřešení problému sám nestačíš. S kým nebo s jakými firmami spolupracuješ, kdo ti pomáhá řešit složitější potíže s vodou?

MB: Máme dlouhodobě uzavřenou servisní smlouvu s firmou ČEVAK. Vlastně od začátku, co město VHI provozuje samo. Ve spolupráci s nimi řešíme ryze specifické technologické záležitosti a také například legislativní otázky. Je to určitě ekonomičtější, než zaměstnávat třeba svého vlastního technologa pitné vody. To by byl nesmysl.

ŽŽ: Mimo jiného děláš, jak jsi říkal, v rámci své práce i odečty spotřeby vody na vodoměrech. Jací jsou obyvatelé Železnorudska „vodní hospodáři“? Plýtváme vodou a spotřeby jsou vysoké nebo dokážeme s vodou hospodařit tak akorát?

MB: To je naprosto individuální věc. To se absolutně nedá paušalizovat na všechny obyvatele. Problém je, že 2/3 nemovitostí napojených na VHI jsou rekreační objekty a odečty jsou hůře dostupné.

ŽŽ: Věřím, že toto je čistě hypotetická otázka, přesto: mohlo by se někdy stát, že voda v naší oblasti zkrátka dojde?

MB: Já věřím, že nedojde. Zároveň jsem pro maximální efektivnost při využívání vodních zdrojů. To je obecně velké téma, tím se zabýváme. Jako majetkový odbor stále apelujeme na obnovu a údržbu VHI. To je podle nás hlavní nástroj sloužící k tomu, aby voda nedošla.

ŽŽ: Byl v letošním či loňském roce nějaký větší projekt v oblasti „vody“, který město řešilo a realizovalo?

MB: My jsme vloni dokončili stavbu části průtahu, další se intenzivně připravuje. To jsou opravdu velké rekonstrukce. Ale co je vlastně velký projekt? Řádově miliony korun. Pro představu výměna dvou kanalizačních šachet naposledy stála přes 167 000,- Kč bez nákladů na kopání, a to není zrovna málo.

ŽŽ: S vodou pracuješ, využíváš ji jako každý jiný spotřebitel. Pokud budeme mluvit o vodě v rámci trávení volného času, máš raději vodu sladkovodní a pobyt někde u rybníka nebo řeky? Nebo dáš přednost moři?

MB: Na sto procent řeka. Divoká voda. Už jsem se několikrát svezl v řece na raftu WW 4+ či 5 a to bych si chtěl určitě ještě zopakovat.

S Miroslavem Barákem si povídala Mirka Frenzlová

PŘÍSPĚVKY SPOLKŮ A ORGANIZACÍ

Kynologové uspořádali soustředění

Základní kynologická organizace Železná Ruda uspořádala v termínu 7. 8. - 14. 8. týdenní soustředění. Příjezd byl možný už v pátek 6. 8. od 18:00 hod. Většina ale dorazila až v sobotu po obědě. Přijeli k nám až ze ZKO Kostelec nad Labem, Plzeň, Klatovy a Hrádek u Rokycan. Celkem se zúčastnilo 17 psůvů a 25 psů. Ti, co byli od pátku, se šli večer podívat na Tradiční železnorudské slavnosti. V sobotu ráno jsme absolvovali poslušnost, odpoledne probíhaly obrany, a to už se k nám přidali i ostatní. Ani sobotní večer se nemohl obejít bez slavností, i když počasí

zrovna moc nepřálo. V neděli se začalo stopami na přílehlých loukách. Někdy jsme měli stopy ráno, jiný den až večer. Ve středu měli všichni volný den. Celý týden se vlastně každý připravoval na zkoušky. Po domluvě s panem Pikalem jsme mohli využít fotbalové hřiště na trénink obran, hlavně obíhání maket (úkryt pro figuranta). Šlo nám především o vzdálenost mezi úkryty, protože většina ZKO nemá možnost si to takovou vzdálenost natrénovat. Figuranti zase využili možnosti si tzv. „odchytat kontroláky“ - pes běží přes celé fotbalové hřiště a musí zadržet figuranta.

Děkujeme moc za tuto možnost. Počasí nám vyšlo, a tak mohli účastníci vyrazet i na výlety po okolí. Jako vždy jsem se starala o občerstvení pro všechny strávníky. Velký dík patří figurantům Davidovi Caltovi a Tomášovi Králíkovi, kteří se všem věnovali celý týden. Věříme, že se všem líbilo a za rok se tu zase sejdeme.

*Renata Neumannová,
ZKO Železná Ruda*

Zprávičky ze školky

Mateřská škola zahájila provoz po prázdninách 1. 9. 2021. Zájem o předškolní vzdělávání je vysoký, školka má zcela zaplněnou kapacitu. V rámci inkluzivního vzdělávání nás navštěvují i kamarádi s lehkým, středním a těžkým postižením, jejichž vzdělávání probíhá podle Individuálního vzdělávacího plánu se speciálními pomůckami. V průběhu dne jim pomáhají paní asistentky pedagoga. Velkým pomocníkem je nám i nová školní zahrada, která je nyní ve fázi dokončení. Velký zahradní altán je skvělé místo, pokud je třeba schovat se před slunečními paprsky či dešťovými kapkami. Dvě pískoviště, tři druhy houpaček, dráha k cvičení obratnosti, dětský domeček a terénní vlny se skluzavkami nabízí dětem dostatečné podmínky pro zdravý pobyt na čerstvém vzduchu.

Třidu Sluníčka navštěvují nejmenší děti. Loučení s mateřskou či otcovskou náručí se občas neobejde bez slziček, ale ty rychle osuší laskavá péče paní učitelky. Děti jsou velmi šikovné v oblasti sebeobsluhy a úklidu hraček – je vidět, že doma pečlivě trénovaly. Jak je již zvykem, snažíme se využít dobrého počasí a co nejvíce být na čerstvém vzduchu. Ani drobný déšť nás neodradí, vždyť jsme vybaveni pláštěnkami a gumovkami!

Po prázdninové pauze jsme se opět setkali ve třídě Broučci a mohli tak společně zahájit nový školní rok 2021/2022. Letos už bez slziček, jelikož jsme o rok starší a odloučení od rodičů dáváme již s úsměvem. Zářijové počasí nám přálo, a tak jsme využívali vzdělávací aktivity především při pobytu venku v přírodě. V polovině září proběhla informativní schůzka pro rodiče. Podnikli jsme i několik menších turistických výletů do okolí Železné Rudy.

Ze Čmeláčků jsou již předškoláci. Však jsou na to také náležitě pyšní. Umí počítat do deseti, poznají své jméno a snaží se je opsat, dokážou vyprávět příběh a jsou pozornější než před rokem. Jen s novinkou, která je čekala při obědě, trochu zápasili. Najíst se příborem bez tréninku není žádná legrace. Ale protože cvičení dělá mistry, není již spořádání druhého chodu problémem.

Vzhledem k tomu, že začíná období, kdy je zvýšené riziko respiračních onemocnění, snažíme se k sobě chovat ohleduplně – dodržujeme hygienická pravidla, a protože nechceme nakazit kamarády, ani paní učitelky, s onemocněním zůstáváme doma, pod peřinkou.

Je již tradicí, že pan Radek Ipser zapřáhne koníky a svezí děti z mateřské školy po okolí Železné Rudy. Letos se tak stalo 14. září. Počasí nám přálo a děti byly nadšené. Děkujeme všem, kteří nám tento zážitek zprostředkovali.

Hana Königová

autor: Hana Königová

Čtenářská výzva 2021 s novinkami v Městské knihovně Železná Ruda, 4. část

Dnes si představíme závěrečných pět témat čtenářské výzvy roku 2021. Však už také máme říjen, takže většinu knih byste již měli mít přečtenou. Snad už chybí jen těch posledních pět.

16. Kniha do 15. místa v některém žebříčku na Databázi knih

Překvapilo mě, že v žebříčku padesáti nejhůře hodnocených knih, se na patnáctém místě umístila Radka Třeštíková s knihou Foukneš do pěny. Nemám moc ráda masové čtení aktuálně vydaných knih a tato kniha to jen potvrzuje. Ne vše a ne vždy, na co se tak moc těšíme a všichni čteme, splní nakonec naše očekávání.

Z novinek se zde uchytila např. kniha Jeden z nás od Shari Lapeny. Řekla bych, že je to jedna z pohotovějších detektivek, která určitě strhne svým napínavým dějem většinu svých čtenářů. V mnoha žebříčcích samozřejmě figuruje Listopád a Šikmý kostel, ale tyto knihy už jsme si představili.

17. Kniha poprvé vydaná v roce 2021 (nová kniha)

Knih, které můžete zařadit pod toto téma, najdete v knihovně snad nejvíc. Zmínit zde mohu např. knihy: Imitátor, Její konec, Nevlastní sestra, Panský dům: Návrat, Samota Christlhof, Skleněné domy, Tuhá zima, Sestry z Titaniku, Julinčina pekárna, Poslední let a spoustu dalších knih.

18. Kniha z prostředí, ve kterém bych se nechtěl(a) ocitnout

Pod toto téma bych zařadila knihy z edice skutečných příběhů, protože ve většině příběhů bychom se opravdu ocitnout nechtěli. V poslední době jsem četla např. knihu Sejdeme se na svatbě (Natalie Liu) nebo Slzy otců (Eva Bacigalová) – ta byla opravdu hodně smutná a je až neuvěřitelné, kam některé matky mohou zajít a co všechno z toho může vzejít. Pak bych sem zařadila knihu, která je také jedna z těch úplně nových, které přibýly do knihovny – Ztracen v džungli (Yossi Ghinsberg) podle skutečné události. Film bych doporučila samozřejmě vidět až po přečtení knihy. Kniha vám mnohé vysvětlí, ale musím přiznat, že v tomto případě se kniha od filmu výrazně neodlišovala. Určitě by sem patřily všechny nové válečné romány a snad za všechny mohu jmenovat Porodní sestru z Osvětimi. Do knihovny také přibýly knihy z arabského světa a mnoho detektivek, ve kterých bychom se také ocitnout nechtěli. Ať už v roli oběti, tak potrestaného pachatele.

19. Kniha, která má na obálce srdce

Z novějších knih je se srdíčkem Slib od Tani Keleové-Vasilkové nebo detektivka Dívky ve vodě od Victorie Jenkinsové. Ze starších knih jsou zde knihy: Hvězdy nám nepřály, Bábovky, Noční lovec a mnoho dalších, nejen zamilovaných knih.

20. Kniha, jejíž hlavní hrdina pracuje se zvířaty

První příčku v žebříčku databáze knih jasně vede kniha Kde zpívají raci (Delia Owens), kterou má naše knihovna také ve svém fondu. Pak sem nepochybně patří celá série Zvěrolékař, kterou napsal James Herriot. Já jsem si pod toto téma dala knihu Ostrov žen moře (Lisa See), která mě neuvěřitelně oslovila. Autorka pracuje s neuvěřitelným množstvím informací. Než kniha vyjde a dostane se k rukám čtenáře, je přečteno mnoho pramenů, průzkumů a dat, aby měl čtenář ucelený obrázek o daném prostředí.

Kniha jako dárek k Vánocům

Vím, že nám teprve začíná říjen, ale knihovna bude, pokud vše půjde tak jak má, objednávat knihy už jen 2x – na začátku října a na začátku listopadu. Naše knihovna slouží jako výdejní místo pro portál knihazknihovny.cz. Velkou výhodou je tedy doprava zdarma na jakékoli množství objednaných knih. Všechny vaše objednávky jsou spárovány s objednávkami knihovny a přicházejí spolu. Proto, pokud plánujete někoho na Vánoce obdarovat knihou, neváhejte a objednávejte. Pozdější objednávky nebudou vyřízeny z expedičních a také skladových zásob, jako tomu bylo například minulý rok.

Doufám, že se vám letošní čtenářská výzva líbila a že jste přečetli spoustu knih, které byste si jinak domů nepůjčili. A o to ve čtenářské výzvě jde především – poznat nové žánry, nové autory nebo nové hrdiny.

Pro ty, kteří se již nemohou dočkat témat pro čtenářskou výzvu roku 2022, mohu doporučit oficiální Čtenářský diář Databáze knih, který historicky poprvé vychází 13. října 2021, ale předobjednat si ho můžete již nyní na www.knihydobrovsky.cz. Dokonce bude i na portále knihazknihovny.cz.

Krásný podzim vám přeje

Aneta Šárka Soukupová,
knihovnice

PRODEJ NOVÝCH KNIH

**ZDARMA OSOBNÍ ODBĚR
VE VAŠÍ KNIHOVNĚ**

PRO KAŽDOU OBJEDNÁVKU V JAKÉKOLIV HODNOTĚ

KNIHA KNIHOVNY.CZ

www.knihazknihovny.cz

DORAZILO DO REDAKCE

10 tipů, jak připravit obec na vedro i přívalové srážky

Letos jsme zažívali extrémní počasí, které se budou podle vědců vlivem klimatické změny objevovat stále častěji. Vedrem přehřátá města, sucho v krajině a na druhé straně bouřky, silné deště či vítr. Není divu, že již několik let sílí poptávka po opatřeních, která by lidem pomohla nové podmínky lépe zvládnout.

Ani Česká republika nezůstává v tomto ohledu pozadu, jak dokazují finálové projekty soutěže Adapterra Awards 2021. Najdeme mezi nimi příklady šetrného hospodaření na zemědělské půdě, obnovy lužních lesů, rašelinišť, tůní, meandrů, zpřírodnění koryt řek, ukázky využití dešťové vody či zelených střech. Až do 15. října můžete v internetovém hlasování podpořit ty nejzajímavější z nich. www.adapterraawards.cz

Jak můžete sami pomoci?

1. Sbírejte dešťovou vodu a využívejte ji k zalévání zahrady. Díky tomu zůstane v lokalitě.
2. Dejte prostor zeleni. Předzahrádka, záhonky, luční trávníky se rozehřívají méně než betonové plochy a lépe zasakují dešťovou vodu.
3. Nepropustné plochy nahraďte propustnými, např. porézní dlažbou nebo zatravněvacími dlaždicemi.

4. Fasády, altány, sloupy, krytá stání nechte porůst popínavými rostlinami, které stíní, zachytávají prach a díky přirozenému výparu v létě ochlazují své okolí.

5. Při stavbě domu myslíte na udržitelnost. Domy v pasivním standardu, zateplení, rekuperace, fotovoltaické panely, splachování dešťovou vodou a další opatření šetří peníze i přírodu.

6. Zelené střechy na domech nejenže dobře vypadají, ale zasakují nadbytečnou dešťovou vodu a postupně ji vypařují do okolí. Izolují budovu, a navíc poskytují potravu pro hmyz.

7. Nechte prostor vzrostlým stromům, které v létě ochlazují a stíní, a sázejte nové pro budoucí generace.

8. Nedopitou vodou ze sklenic, varné konvice, vodou po omytí ovoce a zeleniny nebo po čištění akvárií můžete zalévat zeleň se svým okolím.

9. Použitou vodou z umyvadel a sprch je možné splachovat toalety a ušetřit tak pitnou vodu.

10. I panelové domy mohou mít zelenou střechu, fotovoltaické panely či sbírat dešťovou vodu a dále ji využívat k závlaze či venkovní vodní prvky.

*Adéla Mráčková,
Nadace Partnerství*

Štrúdlování 2021

Cítíte tu nezaměnitelnou vůni podzimu?

Pečená jablíčka, skořice a rum. K tomu ořechy, rozinky a to vše zabalené do jedinečného těsta a krásně upečené dozlatova?

Další ročník šumavského Štrúdlování v Domě sv. Vintíře v Dobré Vodě u Hartmanic (u Sušice) je po nucené roční přestávce zase tady!

Sobota 09. 10. 2021 od 14:00 hod.

14:00 – 15:00 hod. přejímka soutěžních štrúdlů a receptů (dva rukávy na délku plechu), 15:00 – 15:45 hod. program v kostele sv. Vintíře 16:00 hod. slavnostní vyhodnocení a předání cen 16:30 – 18:30 hod. Vintířova kavárnička s ochutnávkou soutěžních štrúdlů.

Celé odpoledne bude nutné dodržovat platná proticovidová opatření a nařízení vlády – respirátory podmínkou!

V současné době jednáme s našimi sponzory o cenách. Hlavní cenou za nejlepší jablečný štrúdl bude opět vyhlídkový let nad Šumavou s pilotem Milanem Legátem. Dále knížky o Šumavě ze Starého mostu, poukaz na víkendový pobyt v Domě sv. Vintíře, koření od Antonína, káva z kašperskohorské Pražírny a řada dalších.

A kdo bude letošní soutěžní štrúdlů hodnotit? Nejvíce se osvědčila tříčlenná porota. V současné době jednáme s lidmi, kteří už vaše štrúdlů v minulosti ochutnávali.

Tak, milé hospodyňky i muži v kuchyni, najděte nové moderní i ty zaručené rodinné recepty – je nejvyšší čas se připravit.

Moc se na vás i na vaše voňavé výtvořky těšíme.

Alice Trefná, vedoucí akce (mobil: 605 413 756)

Jana Kolářová, předsedkyně spolku (mobil: 603 265 034)

www.sumavskecesty.cz

autor: Pavel Bečvář

Raná péče Kuk

Jedním z poskytovatelů, kteří se účastní plánování sociálních služeb na Klatovsku, je organizace Raná péče Kuk, z. ú. Organizace poskytuje zdarma služby rodinám s dětmi se zrakovým nebo kombinovaným postižením nebo ohrožením vývoje od narození do 7 let věku.

Služba raná péče je jedinečná a má nezastupitelné místo při podpoře rodičů v péči o dítě s postižením v raném věku. Žádná dostupná sociální služba nenabízí takto komplexní a plnohodnotnou pomoc rodinám pečující o dítě se zrakovým nebo kombinovaným postižením.

Organizace působí v celém Plzeňském a Karlovarském kraji. Poradci poskytují konzultace přímo v rodině, v jejím přirozeném prostředí, a to v rozsahu

1x za 1–3 měsíce dle potřeb rodiny. Rodina má možnost se na svého poradce kdykoliv obracet telefonicky nebo mailem. Rodiny nejčastěji využívají sdílení náročné životní situace, jakou péče o dítě s kombinovaným postižením je. Sdílení pomáhá se v situaci zorientovat a hledat možnosti řešení. Přínosem pro rodiny jsou odborné rady týkající se vývoje dítěte s postižením, zapůjčení a instruktáž k pomůckám, zkušenosti z jiných rodin, kontakty na odborníky, informace o vzdělávání, využití sociálních dávek a jiných možností získávání financí. Přístup poradců k rodinám je vždy individuální a partnerský. Poradci nehodnotí, neodsuzují, ale radí a doporučují.

Práce organizace navazuje a doplňuje práci lékařů a dalších odborníků. Poradci mají čas vysvětlit si a probrat s rodinou, co potřebuje, umožnit jí se zastavit a zamyslet

se nad svou situací, zároveň nabízí pohled zvenčí a třeba i jiné možnosti řešení jejich situace. Cílem je, aby rodina službu nepotřebovala, byla ve svém fungování a rozhodování samostatná a mohla žít běžným způsobem života ve své komunitě.

*Bc. Kateřina Silovská,
Raná péče Kuk, z. ú.*

*tel: 377 420 035, 724 400 815
mail: plzen@ranapece.eu*

SPORT

SKI Klub Železná Ruda se připravuje na sezónu

16. – 19. září proběhlo tradiční podzimní soustředění SKI Klubu Železná Ruda. Tentokrát jsme zůstali na Železnorudsku a využili zdejší okolí při cyklovýletech, tréninku na in-line bruslích i kondiční přípravě. Velké poděkování patří Marcelce a Ivanovi Malým za výborné zázemí v hotelu Grádl

a za jejich podporu ve sportování místních dětí. Během podzimu budeme i nadále trénovat každé úterý a čtvrtek od 16:30 do 18:00 hodin.

*Jaroslava Schejbalová,
SKI Klub Železná Ruda*

autor: Jana Schejbalová

Bytí v Barvách vás zve
na kurzy

RELAXAČNÍHO MALOVÁNÍ

Kde? Environmentální centrum Železná Ruda

Od kdy? 16. 9. 2021 od 18:00

Jak často? 2. a 3. čtvrtek v měsíci

- Pro všechny, kdo si chtějí rozvinout svou kreativitu.
- Pro všechny, kdo si chtějí odpočinout jinak než na gauči ☺.

Zájemci nemusejí mít s sebou žádné pomůcky, vše dostanou na místě. Lekce trvají cca 2 hodiny. Kurz je pro úplné začátečníky a kromě radosti z tvoření si připomeneme různé výtvarné techniky.

Bližší informace na jitka-zdenka@atlas.cz, tel. 724 281 264.

Vážení čtenáři,

konečně jsme vám mohli ukázat a pochlubit se naší hasičárnou, když nám minulý rok slavnostní otevření zhatil covid. Koncem září tedy proběhl „den otevřených dveří“, kdy jste měli možnost vidět nové a zrekonstruované prostory hasičské zbrojnice a stanice, naše vybavení a techniku. Také byla možnost využít exkurze a výkladu toho, jak funguje stanice HZS a naše jednotka. Mimo to jsme minulý měsíc zasahovali u 2 událostí společně s HZS.

Události za září 2021:

5. 9. 2021 – Dopravní nehoda motorkáře na Nejvyšším bodě silnice č. 27. Řidič jedoucí od Javorné dostal ve vyšší rychlosti smyk a s motocyklem havaroval do protisměru, do příkopu a přilehlého lesa. Pomohli jsme jednotce HZS a ZZS s transportem pacienta do sanitního vozu a dále provedli protipožární opatření na havarovaném motocyklu. Pro zraněného motorkáře přiletěl vrtulník Letecké záchranné služby Líně a transportoval jej do nemocnice v Plzni.

26. 9. 2021 – Technická pomoc – V podvečerních hodinách jsme vyjeli k hledání osoby volající o pomoc v prostoru mezi Hojsovou Stráží, Brčálníkem a Hamry. Na místo dorazily další jednotky hasičů, Horské služby a Policie ČR. Vzhledem k členitému terénu a nastupující tmě byl využit také dron s termokamerou. Policie prověřila místní hotely a lesní firmy pracující ve zdejší lokalitě, ale nikdo nehlásil pohřešovanou osobu. Pátrání bylo tedy v noci ukončeno.

Několik desítek dospělých návštěvníků a dětí si nenechalo ujít „den otevřených dveří“ nové hasičské stanice a zbrojnice a přitom využili i připravené bohaté občerstvení. K tomu si prohlédli a vyzkoušeli naši techniku a vybavení.

Filip Brož
www.hasiciZR.cz
www.facebook.com/hasiciZR

ITC A EC INFORMUJE

Milí čtenáři,

podzim nám pokročil a my pro Vás chystáme mnoho nového. Doufejme, že nám to okolnosti dovolí a my se budeme moct i nadále setkávat. Nejprve bychom rádi pozvali všechny milovníky jógy, zumbly a malování. Od konce září opět probíhají v pondělí a středu aktivity pod vedením oblíbených předevíjících a ve čtvrtek si můžete vyzkoušet různé techniky malování. Bližší informace k těmto aktivitám naleznete na plakátech v tomto čísle zpravodaje.

Dále bychom vás rádi pozvali 20. 10. v 17 hodin k vernisáži výstavy 50 let výročí založení Národního parku Bavorský les. Těšit se můžete na impozantní fotografie, které ukazují, jakou neuvěřitelnou dynamiku může rozvinout nerušená příroda. Můžete se nechat unést rozmanitostí nejstaršího německého národního parku. Součástí vernisáže je malé občerstvení.

28. 10. bychom vás rádi pozvali k nám do centra v rámci Týdne turistických informačních center. Bude vás čekat malé občerstvení v podobě kávy, čokolády a hry pro děti o drobné ceny.

Naše centrum pro vás neustále vylepšujeme, a proto bude měsíc říjen také plný změn. Z tohoto důvodu se omlouváme, že budeme muset na několik dní zavřít. Mezi 13. a 15. 10. bude probíhat revize a stěhování počítačového systému, kvůli kterým bude nutné dne 14. 10. na celý den uzavřít celou budovu našeho centra. Zároveň bude probíhat během tohoto měsíce akustická úprava stropu v sále, na kterou město dostalo dotaci 195 tisíc Kč. Proto bude sál na cca 14 dní mimo provoz. Odměnou za trpělivost bude krásná akustika celé místnosti! Tu si můžete sami ověřit hned 4. 11., kdy obnovíme naše promítání kina pro děti i dospělé, jak bylo zvykem před covidem.

A 25. 11. se budete moct těšit na první přednášku. Veškeré detailnější informace se dozvíte včas na plakátech a našem Facebooku. Pokud nám to situace dovolí, budeme promítat vždy první čtvrtek v měsíci a přednášky budou probíhat čtvrtý čtvrtek v měsíci.

Poslední akce, na kterou jste zváni je první ročník SWAP bazaru, který bude probíhat v sobotu 6. 11.. Jedná se o výměnný (nikoliv prodejní) bazar oblečení, doplňků, hraček, sportovního vybavení i obuvi. A jak bude probíhat? Ve čtvrtek 4. 11. v čase 13-17 hod. a v pátek 5. 11. v čase 8-12 hod. budeme v našem centru vybírat pouze: věci v dobrém stavu, tzn. čisté, nepoškozené a funkční, které chcete směnít. A v sobotu pak bude v době 10-17 hod. v přednáškovém sále vše vystaveno a připraveno pro zájemce (dárce) k vyzvednutí. Detailnější informace se včas dozvíte z plakátků a našeho Facebooku. Pokud nějaké věci zbydou, darujeme je na charitu. Cílem SWAP bazaru je směna věcí, které vám doma leží a vy se jich můžete smysluplně zbavit. Protože určitě existuje někdo, komu se hodí! Vy se zbavíte nepotřebného a jinému to udělá radost. Je známo, že lokální přímá výměna je nejšetnější a nejúčinnější způsob ekologického získávání věcí. Takže se zamyslete nad obsahem svého šatníku a dalších prostor. Nyní na podzim, tedy v ideálním období, máte motivaci jej přehodnotit.

Budeme se na vás těšit na setkání při některých z výše uvedených akcí!

*S přáním hezkého podzimu,
Barbora Kučeravá,
vedoucí ITC a EC*

autor: Adéla Brožová

Oslavte s námi

v pondělí
28. října
2021

TÝDEN TURISTICKÝCH INFORMAČNÍCH CENTER

pořádaný v návaznosti na Světový den pro rozvoj informací

Asociace turistických informačních center ČR
a Turistické informační centrum

ŽELEZNÁ RUDA

si vás dovoluje pozvat na návštěvu turistického
informačního centra.

Těšit se můžete na

kávu, čokoládu, čaj a hru, za jejíž úspěšné
absolvování budou rozdávány odměny.

 založeno 1994
A.T.I.C.
ČESKÉ REPUBLIKY
www.aticcr.cz

Jste srdečně vítáni

Turistické informační centrum
první krok na vašich cestách

BÁJEČNÉ DĚTSTVÍ V ŽELEZNÉ RUDĚ – část VII.

V dnešním vyprávění pana Rezka se dostáváme k roku 1950, kdy do Železné Rudy přišli první vojáci – pomocný technický prapor. Očima žáčka páté třídy vypadala tehdejší situace jinak, než jak ji vnímali dospělí. Také se, milí čtenáři, dozvíte něco bližšího o jednom z Václavových sourozenců – o sestře Evičce.

Psal se rok 1950 a začínaly se dít věci v našem bezprostředním okolí. Do znárodněného hotelu ŘÁDA byli nastěhováni vojáci. Nebylo to však vojsko, nýbrž „Černí baroni“. Byla to rota pracovníků PTP (pomocný technický prapor). Táta zjistil, že mají za úkol vybudovat na hranicích s NSR drátěnou bariéru proti diverzantům a špionům ze západu, kteří nám chtějí mařit naše mírové úsilí a zlomyslně škodit. Otec vzápětí dodal, že pravý důvod je asi ten, aby naši lidé neutíkali od nás k imperialistům, ale že o tom nemám mluvit. Tomu jsem příliš nerozuměl, ba ani mě to tenkrát nezajímalo.

Mnohem zajímavější však bylo, když přišel do naší třídy soudruh poručík z útvaru a vyprávěl nám o svých vojácích. Že vykonávají těžkou práci pro republiku. Jestli jim chceme jako mladí hoši a děvčata pomoci při ostraze státní hranice. Že jako děti nejsme darebákům nápadné a že máme nahlásit dozorčímu útvaru jakýkoliv výskyt neznámé osoby v katastru obce. Petr Mrázek se soudruha zeptal, zda katastr je totéž co katastrofa. Já bych si dnes hned věděl s tou otázkou rady. Vtipně bych odvětil, že je to pojem identický, jen s tím rozdílem, že katastr je rodu mužského a katastrofa jest vždy rodu ženského. Soudruh však zřejmě nebyl zběhlý v mluvnici pro pátou třídu, protože neodpověděl a brzy nato se raději loučil...

Pro nás kluky, nabité energií a vůlí pomoci republice, to byla výzva. Ihned po škole jsme se sešli a rozdělili se do tříčlenných hlídek, každá měla svůj vymezený rajon k ostraze. Já jsem byl v týmu s Vencou Štěpánkem a Pétou Mrázkem. Naše záslužná činnost přinesla hned v prvním týdnu své výsledky.

Nahlásili jsme dozorčímu vojenského útvaru hned tři podezřelá individua. Z kasáren vždy ihned vyjela tříčlenná hlídka se samopaly, aby narušitele zneškodnila. Jak se nakonec ukázalo, z prvního záškodníka s flintou přes rameno se vyklubal hajný Pacola, provádějící pochůzku za hřbitovem ve směru na Debrník. Druhý podezřelý se po perlustraci hlídkou přiznal, že je cestář jménem Popelka a že má příkaz štěrkovat silnici směrem k Alžbětinu. Třetí námi nahlášenou osobou, (a to je pikantní), byla dáma, kterou jsme vyhodnotili jako špionku. Tuhletu „Matu Hari“, vykračující si „mírnyx týrnyx“ volným krokem podél našeho plotu směrem ke trati, tu jsem si ulovil já sám osobně. „Ha, myslíš si, že pod svícem je největší tma – ale mne neoblafně“, říkám si.

Sledoval jsem tuto vysokou ženštinu štíhlé postavy svým ostřížím zrakem až k domku Strychových, kde odbočila vlevo k dřevěné chalupě, kterou odemkla a zmizela v jejích útrobách. To je divné, tahle chalupa je přece opuštěná, pomyslel jsem si. Kolikrát nás lákala svými lesklými okny jako cíl pro naše kameny! Štěstí, že jsme to vydrželi, nyní tu máme jasný případ mrtvé schránky a konspirační chalupy všech špionů z celého západního nepřátelského světa.

Dal jsem hned ruce na prsa a běžel na útvar ohlásit narušitelku. Hlídka tam byla okamžitě, vždyť od kasáren k chalupě nebylo víc než třista metrů.

Výsledek této akce jsem se dozvěděl až na druhý den, kdy se opět soudruh poručík dostavil do školy.

Poděkoval našim hlídkám za bdělost a ostrážitost a při té příležitosti uvedl, že do naší obce zavítala včera paní Geraldina Muchová – manželka známého spisovatele Jiřího Muchy, snacha malíře Alfonse Muchy. (Zemřela 3. 12. 2019 ve 102 letech!) Přijela prý na kontrolu jejich chalupy. I hledme, pomyslel jsem si... Zároveň však nás soudruh požádal, abychom ve sledování a nahlašování podezřelých osob již nepokračovali. Během kratinkého působení našich hlídek vojsko zřejmě nevědělo, kam dřív skočit! Prohlásil dále, že ti nejhorší diverzanti přicházejí až za tmy a jejich sledování by mohlo být pro nás nebezpečné a že si to po nocích ohlídnají sami.

Dobře mu tak, mohl být slavný a mít někde u drátů svoji sochu. My jsme se alespoň mohli vrátit ke svým zástojům, přiměřeným našemu klukovskému věku..

Sestra Evička dělala radost celé rodině. Mě osobně tím, že se konečně naučila utírat nádoby a odlehčit tak svému bratru částečně od této stupidní otrocké práce. Jinak byla hodná, většinu času trávila s kamarádkou Radkou Kamenovou. Hrávaly si většinou na prodavačky či švadlenky. Fintily se a malovaly navzájem své obličejové vší, co v mamčině garderobiéře v horním pokojíku nalezly.

Jednou, když se blížil čas oběda, uslyšeli jsme divné zvuky přicházející jakoby shůry. To Evička scházela po dřevěném schodišti. Měla na sobě mamčinu plesovou šaty splývající až na zem, ba ještě níž. V místech, kde končívají nohy, bylo možno při každém kroku spatřit červené boty s jehlovými podpatky. Ty byly zřejmě původem oněch divných zvuků. Jen sám její Anděl Strážný asi ví, která tenkrát sestoupila bez úhony po těch schodech až před obecnostvo, ztuhlá jako kobra hypnotizující králíka.

Evička se usmála na celou zmalovanou pusinku a řekla pouze: „Já jsem paňa z Opatovic, přijela jsem na návštěvu a budu se pyšnit...!“

Nejdříve bylo ticho, ale potom všichni, co měli veliké štěstí shlédnout tuto performanci, propukli v halasný smích, umocněný tím, že se tomu děvčátku na schodech nic nestalo... Protože bylo právě před obědem, viděli to: Taťka, mamka i děda s babičkou i já, brácha, jediný žijící svědek. Ale ona to jistě nezapře – ona ví...

V té době jsem ji též intenzivně zaučoval jízdě na lyžích. Měla nové krátké lyžičky s patičkovým vázáním. Brousili jsme většinou loučku u Rubášů, byla za humny, a tudíž blízko domů, když ji začaly zábst ručičky, nožičky či obé najednou.

Na těch lyžařských základech mnou vštípených pak postavila celou svoji kariéru a čerpá z nich dodnes. (Jo jo, ta kristiánka doprava by zkrátka chtěla ještě propilovat...!).

V roce 1951 zmizela z kasáren (bývalý hotel Řáda) rota příslušníků PTP, aby ji vzápětí nahradila jednotka nově založené Pohraniční stráže. Pétépáci měli zadrátováno a byli přesunuti na jiný úsek.

Příchod nové jednotky s radostí uvítal otec, protože obsahovala kromě velitele a mužstva ještě dalších pět koní, homologovaných jako oři jezdečtí. Tato elegantní zvířata, ustájená v prostoru průchodu vedle hotelu Ostrý, byla zdrojem vysoce kvalitní koňské mrvy, což táta – zahradník ihned zaznamenal. A jelikož byl vždy mužem činu, zašel za velitelem a dohodl s ním, že vojsko této smrduté zátěže částečně zbaví. Tento oboustranně výhodný kontrakt byl potvrzen a od té doby bylo často možno spatřit tátu, pendlujícího s kolečkem mezi stáji a naší zahradou. Stav ryzího štěstí v duši zahradníka byl naplněn...

Pobyt vojáků v bezprostřední blízkosti naší vilky přinesl i další výhody pro celou rodinu. Například jsme se mohli obdivně a zdarma každé ráno zaposlouchat do sborového zpěvu vojáků, pochodujících naší Pražskou (nyní Zahradní) ulicí. Jen repertoár, kdyby měli pestřejší! Pověstinou jsme slýchávali marše typu „Přes spáleniště, přes krvavé řeky, jdou mstící pluky neochvějně dál...“ či „Skal a stepí divočinou, hladový a roztrhán, s puškou v ruce s ohněm v srdci uhání vpřed partyzán...“

Z pěveckého nasazení příslušníků „mstících pluků“ bylo možno vycítit touhu po pomstě dozorčímu útvaru, že je vytáhl tak časně zrána z teplých postelí. Tedy nikoliv halasnou výhrůžku západním imperialistům, jak znělo zadání.

Tyto bojovné songy rodinu budily s železnou pravidelností v šest hodin ráno, a to i v neděli. Sobota totiž tehdy bývala dnem pracovním. Totéž se opakovalo i v podvečer v čas klekání. Mamka vtipně poznamenala, že klekání zřejmě navždy odzvonilo, a měla pravdu.

Konec sedmé části.

Úryvek z knihy *Moje blahé paměti*

Václav Rezek

ŽELEZNORUDSKÝ SMÍŠENÝ SBOR

a

SUŠICKÝ SBOR SVATOBOR

srdečně zvou

na

KONCERT DVOU SBORŮ

dirigenti
M.Červenka
J. Baierl

23.října

v kostele v Železné Rudě

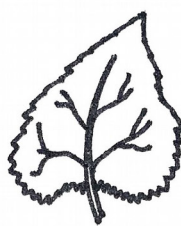
v 18.30 hodin

Vstupné dobrovolné

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

1.) POJMENUJ STROMY A LISTY VYBARVI

D

B

L

B

2.) NAKRESLI POD STROMY PLODY, KTERÉ NA DANÉM STROMU ROSTOU A POJMENUJ JE

Ž

B

L

K

J

3.) VYJMENUJ DALŠÍ LISTNATÉ STROMY, KTERÉ ZNÁŠ

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Z nejšťastnějších chvil Bedřicha Smetany

V minulém zářijovém vydání Železnorudského zpravodaje byla publikována podstatná část přednášky Karla Klostermanna „Vycházky v centrální Šumavě“. Následující příspěvek je jejím volným doplněním v tématu Čenkovy pile.

Koncem roku 1904 vyšla v Praze kniha „Záhadné příběhy a vzpomínky“. Její autor, Dr. J. R. Kronbauer v ní zaznamenal, podle vyprávění jeho přátel, mezi které náležel rovněž M. S. Anger, životní příběhy některých významných českých hudebních osobností tehdejší doby. Zajímavá je zejména vzpomínka II. kapelníka Národního divadla v Praze, Mořice Stanislava Angera (1844 - 1905) sušického rodáka na pobyt na šumavské Čenkově pile, s Mistrem Bedřichem Smetanou (1824 - 1884). Smetanův smrk připomínající jeho tamní pobyt se dochoval do dnešních dnů. Přítomen této události byl také Ludvík Procházka (1837 - 1888) klatovský rodák, klavírista, hudební skladatel, žák J. B. Försra a oblíbenec B. Smetany. O Bubeníčkově (1807 - 1888) je známo, že byl velkým hudebním nadšencem klasické hudby; jeho dcera Emilie Šrámková-Bubeníčková (1844 - 1920) byla významnou českou operní pěvkyní. Původní text následujícího článku byl převzat ze sobotních Plzeňských Listů, ze dne 03. 12. 1904.

... Bylo to roku 1867. Bedřich Smetana byl kapelníkem, já prvním houslistou v orchestru Prozatímního divadla. Nevím a nedovedu ovšem ani povědět, jak se stalo, že Smetana ke mně přilnul, že velmi často a rád se mnou chodíval. Na Smetanu mám celou řadu milounek a pěkných vzpomínek. Nejraději vzpomínám na delší výlet do Sušice, do čarovně krásného, divoce romantického jejího okolí. Musím napřed povědět, jak se přihodilo, že Mistr Smetana se dostal do Sušice.

Otec můj býval tam dlouhá léta poštmistrem. V tu dobu, o které vypravuji, chodívali jsme se Smetanou do pražské restaurace „U Ježíška“ ve Spálené ul. Scházívávala se tam zajímavá společnost, které svým temperamentem i svými zkušenostmi vévodil Josef Jiří Kolár; v náš kruh pravidelně přicházeli pěvci Lev, Pivoda, dále Čeněk Bubeníček, referent Ulm, dr. Ludvík Procházka a mnozí herci a zpěváci. Chtěl jsem jednou společnost, a hlavně Smetanu, příjemně překvapit (!). Mluvil se o pstruzích a pozoroval jsem, že Smetana pravých našich českých pstruhů vůbec nejedl.

Dopsal jsem domů a brzy na to přišla vydatná zásilka pstruhů. Pamatuji se velmi dobře na tento večer. Společnost byla v rozjařené náladě a hezky dlouho pobyla pohromadě. Smetana přisedl si ke mně — Vypτάval se živým zájmem na můj rodný kraj. Líčil jsem s opravdovým nadšením krásu mého kraje a mnoho jsem mu vypravoval o prosté a jadrné povaze lidu.

To víte, jak to bývá, když najdete vnímavého a ochotného posluchače, jenž se nenudí, když spustíte hymny na svoje rodné hnízdo. Smetana seděl vedle mne a pozorně poslouchal. Vyličil jsem mu budovu naší pošty a pověděl mu sta a sta drobných detailů ze života sušických občanů. Rozjařoval jsem se stále víc a více.

Viděl jsem, že Smetana hovorou sousedů nevěnuje vůbec žádné pozornosti a že velice roztržitě odpovídal, když se ho někdo na něco otázel. „Perlou našeho kraje je kout, kde Křemelná s Vydrou zlatonosnou Otavu rodí“, se zápletem chlubil jsem se pohádkovou touto partií... “ pane kapelníku, tam by se vám jistě velice zalíbilo. Tam jsou zákoutí tak úchvatně romantická, že by kterékoli z nich mohlo být prospektem do Čarostřelce. Sta a sta vodopádů, balvany

jako chalupy, voda hučí, že vlastního slova neslyšíš a všude velebno jako v kostele. Dole pod stokem potoků mají Bubeníčkově villu. Je to staré dřevěné stavení, ale právě proto roztomilé a půvabné. Z okna se vykloníte a můžete si nabrati ze studánky jako křišťál čistou vodu. A což pak kdybyste viděl, jak se vory plaví. To je podívaná. Jde to s vrchu dolů, po balvanech a vor letí jako střela. Než se spustí v nejnebezpečnější místa, dřevaři pokleknou na voru, sepnou ruce a modlí se.

Dr. F. L. Rieger, jenž jako referent zemského výboru v záležitosti upravení našich vod tu delší dobu prodléval, jel jednou s nimi a krkolomnou tuto plavbu prodělal. Mluvil jsem tenkrát dobré dvě hodiny. Společnost přestala se bavit a poslouchala také moje nadšené výklady. Smetana ani jednou mne nevyrušil. Pozoroval jsem, že moje líčení učinilo na něho hluboký dojem.

Když jsem ho v noci doprovázel k domovu, pozval jsem ho, aby si k nám šel trochu oddechnout. Smetana se chvíli rozmýšlel a pak řekl: „To by mohlo býti..., mám divadelní prázdniny před sebou a já už dávno toužím vidět takový kraj a prožít v něm několik dní.“

To víte, že jsem kul „železo, dokud bylo žhavé“. Smetana se na výlet těšil jako dítě. Ihned jsem ovšem psal domů radostnou zprávu, že se mnou přijede Smetana. Jeli jsme do Sušice rozjařeni a nadšeni jako studenti na vagace. Naši ovšem se náležitě o to postarali, aby celá Sušice se o tom dověděla, jaký vzácný host přijede. A teď vám povím několik zajímavých podrobností o Smetanovi, které, myslím, že jsou naprosto neznámé. Víte, jak to na venku chodí. Pošta byla střediskem a tepnou maloměstského života sušického. Sotva že jsme se posadili, už mně bylo našeptáváno, že ty a ty rodiny si horoucně přejí, abychom jim prokázali tu poctu a přišli k nim se Smetanou na návštěvu.

Pověděl jsem to Smetanovi; usmál se a řekl: „Proč pak ne, půjdeme, to může býti dost zajímavé.“ Bylo ohlášeno asi deset rodin, které nás čekaly a jimž jsme nemohli k vůli našim lidem odřici. Smetana si pohostinství naše draze zaplatil. Kamkoli jsme přišli, všude na něho přišla buď paní nebo pár s prosbou, aby jim zahrál na piano.

Lidičky, Smetana hrál na nástrojích, na nichž jistě jaktěživ nekonceřtoval. Bylo mně ho až líto, když k takové nějaké arše usedal. Zrovna ho zamrazilo po celém těle, když první tóny slyšel .. ale hrál... hrál trpělivě, a hrál někdy celou hodinu. Pak přišla nějaká produkce ... zpívala paní — zpívala slečinka a Smetana trpělivě poslouchal, pochvaloval, a tak to chodilo několik dní za sebou. Sám jsem se tomu divil a sám jsem nad tím žasl. Když jsem mu řekl, že obdivuji svatou jeho trpělivost, řekl: „Inu . . . slast to není pro mne žádná — ale pozorujete přece, že se k tomu nikterak nenutím. Jsou to srdeční, upřímní a roztomilí lidé. Okřívám mezi nimi, výborně se s nimi bavím, nikde jinde jsem se ještě tolik nenasměl jako zde ... , proč bych jim tedy neudělal něco k vůli? Nezažil jsem nikdy v životě něco podobného, všechno je to pro mne novinkou, já se při tom skvostně bavím, a to je to hlavní. „Spadl mně ovšem kámen se srdce“.

Přišly ale na Smetanu zkoušky ještě horší. Na Vodolenku pořádali studenti výlet. Smetana dělal pravé divy. Súčastnil se všech porad, chodil do schůzí, poslouchal nekonečné výklady a porady o pranepatrných přípravách a na výlet se nesmírně těšil.

K večeru si mládež vzpomněla, že by si ráda zatančila. Vyšlo na jevo, že mají na výletním místě piano. Inu, piano se tomu říkalo, ale piano to vlastně ani nebylo. Najednou slyším, že se

hraje na piano. Přiběhnu do sálu a vidím Smetanu v nejtěžší práci. Hrál ... oči mu při tom jen svítily a obličej zářil. Mládež tancovala jako divá. Smetana hrál trpělivě, díval se na tančící páry a říkal: „To je podívaná... jen se podívejte na ta stvoření, jak se mají k světu ...

„Pozoroval jsem, že se děvčata o něčem radí. Nejkrásnější děvůška přistoupila k Smetanovi a prosila ho, aby si s ní zatančil. Smetana vyskočil, já přisedl k pianu. Smetana se dal do tance. Měl sólo a tančil jako baletní mistr. Já už jsem u piana zamrzl. Smetana se už k němu nevrátil. Tančil jako junák, znamenitě se bavil, s páry k pianu chodil i poroučel si, co mám hrát. Když jsme hodně pozdě, vlastně k ránu, přišli do ložnice, povídá Smetana: „Do smrti nezapomenu na dnešní den. Všechny starosti a všechny trampoty se mě spadly. Tak jsem se ještě, co jsem živ, nepobavil.“

Že na Mistra pobyt v Sušici učinil hluboký a nesmazatelný dojem, toho dokladem, že na chvíle ty často a často vzpomínal. Často a často mně o nich vypravoval a když už duševně i tělesně chřádl, nejednou ke mně řekl: „Pamatujete se na ten výlet...? Pamatujete se, jak jsem jim na piano hrál a jak pro mne přišla ta krásná děvůška?“

Veliký a nezapomenutelný dojem učinil na Smetanu náš výlet na Čeňkovu pilu v Hirschensteině, tam, kde Křemelná s Vydrou se spojuje. Tam vznikla první myšlenka, tam zrodila se jeho velebná „symfonická báseň Vltava“. Slyšel tu milou a poetickou píseň dvou potoků, zůstal tu stát v zadumání, posadil se a dlouho tu seděl jako u vytržení. Smetana díval se do čarovně krásného kraje, viděl stok potoků, sledoval Otavu, v duchu za ni šel až tam, kde s Vltavou se snoubí — a v duši jeho zazvonily první akordy dvou motivů, jež se spojují a sesilují, a jež potom rostou a zmohutní v grandiosní tok melodický.

Stáli jsme s dr. Ludvíkem Procházkou a Čeňkem Bubeníčkem opodál a mistra jsme nevyrušovali. Procházka byl tehdy vychovatelem v rodině Bubeníčkově. Neměli o tom ani tušení, že jsme v Sušici. Byli už několik dní v Hirschensteině a dověděli se, že Smetana je hostem na poště. Přišli nás pozvat a my ovšem s radostí vydali se s nimi do jejich zákoutí.

Přišli jsme tam zrovna v dobu, kdy se po srázných nádržkách plavily vory. Po tom ovšem není tam už ani stopy. Na dřevaře byla zajímavá a originální podívaná. Vory bylo nutno z výšiny splavit po kamenném srázu z Vydry do Otavy. K tomu cíli bylo na Vydře bezprostředně před stokem jejím s Otavou zvláštní zařízení.

Byly tu tři nádržky nad sebou. Vory bylo možno dostat dolů jenom tehdy, když bylo v potoku aspoň tolik vody, aby nádržky se naplnily. Ve všech třech nádržkách bylo plno dříví. Poslední, nejdolejší z nich byla, jak pochopitelně, nejvíce zavodněná. Vory byly v ní seřazeny a čekaly na okamžik, až dřevaři vytáhnou „jehly“, jimiž voda v nádržce byla zachycována. Mezi tímto primitivním stavidlem a řečištěm Otavy byla skalnatá svahovitá prostora, kterou učinila splavnou pro vory právě ta voda, jež se vyhnula z nádržky. V tu chvíli, když se stavidlo odstraňovalo, poklekli dřevaři na vorech a modlili se. V několika minutách na to vyhnula se voda a s ní vory, které „šipkou proletěly“ po skalnatém svahu. Vory doletěly do Otavy a zastavily se, poněvadž proud a síla vody na další dopravu nestačila. Nyní zatloukly se zase jehly, otevřelo se stavidlo nádržky prostřední, poslední nádržka se zase naplnila vodou a nyní se opakovalo totéž divadlo. Smetana se díval na dílo toto s neobyčejným zájmem, ba mohl říci, že zrovna s nadšením. Když viděl, jak vory uhánějí po skalách dolů k Otavě, div že se za nimi nerozběhl.

„Hned bych jel s nimi,“ zatoužil a touhyplně sledoval divý let. „To se může stát,“ řekli jsme a hned jsme dřevařům oznámili naše přání. Junáci nám na jednom voru zbudovali sedátko, něco jako trůn, abychom se zbytečně nepomáčeli. Na Smetanu byla v tu chvíli zrovna božská podívaná. Mohu říci, že jsem ho nikdy v takovém radostném rozechvění neviděl. Šťastně a bez úrazu jsme projeli a dostali se až do Otavy. Voda z každé nádržky první vory posunula o kus dále, a tak se to opakovalo tak dlouho, až všechny zásoby kmenů dopraveny do splavnějšího řečiště. V Sušici se pak vory převazovaly, v Horažďovicích a v Písku naposledy. Smetana byl tímto dobrodružstvím zrovna nadšen.

Pak jsme zamířili na Čeňkovu pilu, kde některé z dam připadla na myšlenku, abychom jim v zahrádce my tři muzikanti zasadili tři stromy. Smetana ihned souhlasil; poslalo se pro stromky a dali jsme se do práce. Sazeníčky ujal se všechny tři... rostly, bujely — ale nejlíp dařilo se stromu, který zasadil Mistr Smetana.

Strom od Ludvíka Procházky i můj strom zůstaly za Smetanovým stromem pozadu, jenž je oba přerostl a nad oběma kraluje. Je nejdokonaleji vyvinut a je nejmohutnější. Jednou jsem se o tom Smetanovi zmínil. Jen se pousmál, rozhovořil se a řekl: „To byly, přáteli, moje nejšťastnější... moje nejveselejší chvíle. „Už nikde a nikdy jsem se tak srdečně a upřímně nepobavil, jako tenkrát v té Sušici a u těch nádrží na Vydře“.

Ještě na jednu episodku si Smetana rád a často vzpomínal — na premiéru „Prodané nevěsty“ v Plzni r. 1869. Byl jsem tehda kapelníkem páně Švandovy společnosti a nemusím snad ani připomínat, že jsem se svědomitě o to staral, abychom Smetanu příjemně překvapili. V opeře účinkovali tehdy pánové a dámy „Hlaholu“ a kostýmy jsme si opatřili z okolních vesnic. Byly tedy naprosto originální a pravé. Smetana měl z tohoto nápadu ohromnou radost. V prvních řadách seděli sedláci a selky, od nichž kroje byly vypůjčeny.

Na představení toto budu vzpomínati, co živ budu. Smetana byl tak pohnut, že se mu až hlas v hrdle zadržával. Po prvním jednání nahrnuli se všichni z hlediště na jeviště. Bylo tu zejména veliké množství děvčat. Obklopila vám ta mladá a nadšená družina Smetanu, jedna z krasavic k němu přikročila, políbila ho... a teď nastala podívaná, které jsem ještě neviděl a které už nikdy neuvidím.

Pananky div nám Smetanu tenkrát neuhubičkovaly. „To bylo představení říkával potom Smetana ... “ všechno to bylo z jednoho tělesa. Na jevišti i ve hledišti. „To bylo nejhezčí a nejsladší představení“, říkali jsme Smetanovi a Mistr se jen usmíval. Tolik hubiček a od takových hezounkých citelkyň nedostal snad ani jediný český komponista.

Josef Růžicka, Plzeň
josruzicka@email.cz

Železná Ruda vzkvétala zejména v období rozvoje sklářství. V oblasti se nacházela obrovská ložiska tří základních surovin na výrobu skla: křemen, vápenec a dřevo. Dřevěný popel se luhoval v tzv. (tajenka) a vznikala tak potaš.

	TÉMĚŘ	VÍT	OSOBNÍ ZÁJMENO	LEKNUTÍ	KOČOVNÍK		MOHUTNÁ	DRUH HORNINY	TRUMF V BRIDGI	NEPŘIVÁBIT	OSOBNÍ ZÁJMENO
SMŮLA (OB.)						SLOVENSKÝ FOTOGRAF					
NÁDOBA NA ZALÉVÁNÍ						TENTO (NÁŘ.) CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO					
OTEC (KNIŽ.)			PRYSKYŘICE NEFOTO- Grafovat Evropána								
ZKRATKA RUSKÉ AKADEMIE VĚD				ŽENSKÉ JMÉNO USKUTEČ- ŇOVAT				TAHLE PRUDKÝ VÍTR			DOBŘÁ VŮLE POMOCI
SVAZEK ROŠTÍ					PLANETKA KÓD LETIŠTĚ UMTATA				LYŽAŘ. OD- DÍL (ZKR.) NAŠE TELEVIZE		
	RUSKÁ SPOR- TOVNÍ ZKRATKA	Tajenka INDIÁNSKÁ DÝMKA									
SRÁŽKY PŘI PLACENÍ							KUKAČKA SPZ MĚLNÍK				
ZLOBIT (ŘIDCE)						POHYBOVAT RUKAMA HRŮZO- VLÁDA					
DRUH SLITINY					NÁSTRAHY SODOVKA (LID.)						
INO, KOKO, LUIŠA, SKA, STANO, TUF, UTT	STARÁ SOLMIZAČ. SLABIKA INU (NÁŘ.)			PŘEDLOŽKA TAKTO			POTAŠ zdroj: Wikipedie				
ELEKTRO- DA TRAN- ZISTORU											
NEOCHOTNO											
MUŽSKÉ JMÉNO											

SOUTĚŽÍME!

Přineste tuto vyluštěnou stránku do infocentra (ul. 1. Máje 12 - vhod'te do schránky **nejpozději do 31. 10. 2021**) a můžete vyhrát věcnou cenu, naši Železnorudskou čepici, nebo členku dle vlastního výběru. Stačí vyplnit jméno a telefonní číslo, abychom výherce mohli kontaktovat. Přejeme hodně štěstí.

JMÉNO a PŘÍJMENÍ: .....

TELEFONNÍ ČÍSLO: .....

ČESKÁ MENŠINOVÁ ŠKOLA V ŽELEZNÉ RUDĚ – 6. část

Zápisy v kronice této školy se pomalu chýlí ke konci. Konec roku 1937 a rok následující jsou neklidné, zvyšuje se národnostní i politické napětí a přerůstá v násilí.

Zřejmě první, kdo opouštěli Železnou Rudu byli pravděpodobně Židé. Například v říjnu 1937 prodali Adlerovi (židovská rodina) svou vilu (dům č.p. 150) české menšinové škole za tehdejších 90.000 Kč. Řídící učitel Karel Krátký to jen uvítal, protože žáků přibývalo a poměrně nová školní budova už nestačila. Ovšem nemohl předvídat, že vilu česká škola dlouho neužije.

V rozhovoru s paní Čechurovou, asi v roce 1971, jsem se dověděla, že její manžel František, tehdejší správce silničního celního úřadu v Alžbětíně, byl začátkem května 1938 po několik nocí vyrušen, když mu služba hlásila nepokoje na hranici. Několikrát ona sama utíkala do bezpečí na celní úřad v Železné Rudě nebo odjela s ostatními ženami a dětmi vlakem na Špičák a tam přečkala zbytek noci. Proto v létě hodně lidí ze Železné Rudy odcházelo. Češi do vnitrozemí, někteří Němci do říše a němečtí příslušníci sociálně demokratické strany do Holandska.

Z toho důvodu se ve vypjaté době místní Češi rozhodli upustit od oslav narozenin prezidenta E. Beneše (nar. 28. 5. 1884) a místo toho zorganizovali sbírku a prezidentovi odeslali obsáhlý telegram. Tady je jeho závěr: „Ujišťujeme Vás, milény pane presidente, naší bezvýhradnou důvěrou a poslušností, jsme dítkami Vašimi a naší drahé republiky a těmi zůstanem. Toto ujištění dáváno Vám, milény pane presidente, do vínku k zítřejším Vaším narozeninám. Panu ministrovi národní obrany zasíláme současně částku 3.210,- Kč, vybranou mezi námi a zdejšími hraničáři, pro obranu státu k Vašemu uctění s prosbou, aby částkou naložil, jak uzná za potřebné a nutné.“

Příslušníci obrany státu a čeští hraničáři ze Železné Rudy a Špičáku

Telegram byl odeslán 31. 5. 1938, jeho text vlepen do kroniky spolu s několika listy se stovkou podpisů dárců a s uvedením částky, kterou jednotlivci nebo soukromí podnikatelé darovali. Třeba vám některá jména budou povědomá: Rudolf Waska, Norbert Mařík, Karel Láska, Josef Denk, Václav Špička, Jan Prokop, Dr. Harpmann (Žid, chudé ošetřoval zdarma), Edmund Adler, Josef Reif, hotel Bavaria – na jeho místě stojí dnešní škola. Nejčastěji lidé věnovali 10, ale někdo i 50 nebo 100 Kč. Celková částka tehdy představovala čtyři učitelské platy a ty byly za první republiky velmi dobré.

V české menšinové škole se sice v září 1938 začalo s výukou, ale ve vyhrocené době musel řídící učitel Krátký řešit jiné situace. Z toho důvodu jsou na posledních stranách školní kroniky vylepeny jen nějaké novinové články a také ředitelův poslední zápis, psaný na stroji:

„Ředitelství školy podává některé zprávy o mimořádných událostech v Železné Rudě a okolí. 21. t. m. o 3. hodině ranní byli náhle povoláni záložní vojáci v místě do zbraně ke Stráži obrany státu, vyzbrojeni a ihned odesláni s kulomety na stanovená místa.

Na radu četnických osob odejely některé ženy s dětmi do zázemí. Odjíždění žen a dětí denně pokračuje, ač nařízení k vyklizení dosud nedošlo mimo pokynů, aby bylo vše k vyklizení ihned připraveno. Protože poměry jsou nejisté, mnoho rodin opustilo již Železnou Rudu. Docházka školní jest proto nepatrná. Ve škole se pracuje normálně.

Podle pokynů velitele pohotovosti soustředil ředitel školy svobodné učitelky do školní budovy, kde přechodně bydlí v zimním útulku pro děti (tedy v podkroví budovy č. 295).“ Pan ředitel také ještě zamýšlel přemístit do školy členy učitelského sboru z Alžbětína. Sám na obranu obdržel vojenskou pušku a pistolí. A dodává:

INFORMAČNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM

UVÁDÍ PROGRAM CVIČENÍ

pondělí:
18:00 - 19:00

ZUMBA S INUŠKOU

pondělí:
19:00 - 20:00

POWERJÓGA SE SIMČOU

sudé středy:
18:30 - 19:30

POWERJÓGA S JITKOU

liché středy:
18:30 - 19:30

OVERBALLY S TEREZKOU

Na cvičení se můžete těšit na adrese:

1.máje 12, 340 04 Železná Ruda

tel.: 376 397 033.

Železnorudsko

nejlepší místo pro dovolenou

Jako pravidelný měsíčník vydává Železnorudský zpravodaj město Železná Ruda, Klostermannovo náměstí 295, 340 04 Železná Ruda, IČO: 00256358. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Periodický tisk územního samosprávného celku pro oblast Železnorudsko.

Elektronická verze: www.zeleznaruda.cz

Redakční rada: Filip Brož, Filip Smola, Petr Najman, Mirka Frenzlová a Adéla Brožová.

Příjem inzerce: mistostarosta@zeleznaruda.cz, e-mail redakce: redakceZZ@email.cz.

Náklad: 1300 výtisků. Uzávěrka 25. každého měsíce.

Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky zkrátit či neotisknout. Město Železná Ruda ani redakce nenese odpovědnost za skutečný průběh zde inzerovaných akcí. Za obsahovou správnost příspěvků ručí autor a nemusejí vyjadřovat názor či postoj redakce a města.